

Važecké Vianoce v Bratislave

Starosta obce Milan Lištiak a šesť členiek folklórnej skupiny Važec cestovali 11. decembra minulého roku do Bratislavy, aby sa zúčastnili tradičnej folklórnej akcie s názvom Važecké Vianoce.

Podujatie už 16 rokov organizujú súrodenci Norika a Miroslav Kapasní, vedúci folklórneho súboru Karpaty.

Program je prierezom rôznych choreografií FS Karpaty a vyvrcholí, ako už názov napovedá, tradičnými vianočnými zvykmi a piesňami z Važca. Program obohatili aj naše speváčky piesňami z vianočného obdobia. „Sme veľmi radi, že Važtania prijali naše pozvanie, pretože aj diváci sa na nich vždy tešia. Svojím prejavom totiž dodávajú celému podujatiu autentičnosť,“ zhodnotil Miroslav Kapasný.

Keďže predstavenia sa zúčastňujú aj mnohí rodáci z Važca žijúci v Bratislave, je to zároveň výborná možnosť na vzájomné stretnutia a rozhovory.

„Važecké Vianoce v Bratislave sú výnimočné najmä preto, že spájajú ľudí, ktorí majú niečo spoločné – lásku k Važcu. Či už prirodzenú lásku v srdci k svojej rodnej obci alebo zdieľanú nostalgickú lásku k rodisku našich predkov,

• Miroslav Kapasný, umelecký vedúci FS Karpaty, (vľavo) oslávil v minulom roku životné jubileum. Okrem gratulácií mu Folklorňa únia Slovenska udelila mimoriadne čestné uznanie za významný prínos v prospech rozvoja folklóru a poďakovanie za celoživotnú prácu v prospech uchovávaní, rozvíjania a prezentácie tradičnej ľudovej kultúry Slovenska a osobitne unikátneho Važca.

blízkych, či priateľov. Vážim si nadšenie mnohých ľudí, ktorí Važec a jeho tradície milujú natoľko, že im nenechajú zahynúť a každoročne v predvianočnom čase dokážu oživiť minulosť tak, až sa stráca hranica medzi tým, čo bolo a tým,

čo práve je. Úprimne týmto ľuďom za nás všetkých ďakujem a želám si, aby nás Važecké Vianoce spájali ešte veľmi dlho,“ zaznelo v príhovore starostu obce Milana Lištiaka.

(mm)

Foto: mm

Umelec, ktorý sprístupnil jaskyňu

Dňa 18. decembra 2019 sme si pripomenuli 55 rokov od úmrtia akademického maliara a jaskynného bádateľa Františka Havránka, ktorý vyše 45 rokov žil a tvoril vo Važci.

Narodil sa 13. júna 1887 v Čelechovcích na Hané (okr. Prostějov) v rodine majiteľa cukrovaru. Bol najmladší zo siedmich súrodencov. Po skončení štúdií na reálnom gymnáziu začal študovať na popredných akadémiách výtvarných umení v Prahe, Viedni, neskôr v Paríži, Mníchove a Londýne. Už ako študent často navštevoval Vysoké Tatry, o čom napísal knihu „Vzpomínky z Tater“ z roku 1907, obohatenú vlastnými fotografiami. V roku 1919 sa trvale usadil vo Važci, ktorý ho očaril prostredím, krojmi a zvykmi.

Spočiatku sa agilne venoval výtvarnej tvorbe, krajinárstvu a výtvarnej dokumentácii ľudového staviteľstva. Na jeho podnet bolo v roku 1923 založené „Tovarišstvo výtvarných umelcov TATRAN“ združujúce umelcov tvoriacich vo Vysokých Tatrách. Zorganizovali niekoľko výstav na Slovensku a na Morave. Propagoval založenie Tatranskej galérie.

Maliarstvo sa však nestalo celoživotnou náplňou Františka Havránka. Ako nadšený stúpenec prof. dr. Karola Absolona priniesol si na Slovensko začiatkom 20-tych rokov minulého storočia dôkladné teoretické a praktické poznatky získané v moravských kvapľových jaskyniach. I keď obja-

(Pokračovanie na 5. strane)

Vážení spoluobčania,

ako povedal odchádzajúci premiér Peter Pellegrini: „Slovensko dnes čelí najkritickejšej situácii od svojho vzniku. Dnes nie sme vo vojnovom stave s iným štátom, ale so zákernou infekciou, ktorá ohrozuje život a zdravie všetkých ľudí na Slovensku“.

Keby nebola vláda naštartovala také razantné kroky na spomalenie šírenia koronavírusu, dnes by sme tu mali možno 4 - 5-krát viac nakazených a krivka by neustále narastala. Na základe skúsenosti a poznatkov z krajín, kde už v minulosti podobné pandémie prekonali, chcem apelovať na občanov, že aj keď opatrenia sú nepohodlné, vyžadujú si naše odriekanie a obmedzujú nás v tom spôsobe života, na ktorý sme boli zvyknutí, jedine našou vlast-

nou sebadisciplínou a dodržiavaním opatrení dokážeme túto chorobu poraziť.

Najčastejšími zdrojmi nákazy sú tí obyvatelia, ktorí sa vrátili zo zahraničia. Preto apelujem na nich, aby dôsledne dodržiavali nariadenú karanténu a opatrenia, veď tu nejde iba o vysokú

sumu pokuty, ktorú riskujú, ale hlavne ohrozujú zdravie ostatných obyvateľov.

Naša obec zaviedla evidenciu tých, ktorí sa vrátili zo zahraničia, momentálne sa dobrovoľne nahlásilo 15 rodín, z toho 3 už boli riešené políciou pre nedodržanie karantény a hrozí im vysoká pokuta od Regionálneho úradu verejného zdravotníctva.

V týchto ťažkých chvíľach, keď Slovensko nebolo pripravené na takúto si-

tuáciu, v spolupráci s miestnym podnikateľom Jánom Rysuľom a Miroslavou Bartkovou sa nám podarilo zabezpečiť okolo 600 ks rúšok, ktoré budeme distribuovať najmä seniorom. Tiež naša obec zabezpečila cez potraviny MY Mirka Michaličková dovoz potravín pre tých, ktorí sú v karanténe a túto pomoc by chceli využiť.

Všetky aktuálne oznamy o situácii s vývojom koronavírusu sú pravidelne zverejňované na webovej stránke obce a tiež na facebookovom profile Obec Važec. Najdôležitejšie informácie hlavne pre našich seniorov a tých, ktorí nemajú prístup k internetu prinášame aj formou obecných novín.

Vážení spoluobčania, pevne verím, že dodržiavaním pravidiel, našou obetavosťou a súdržnosťou, túto situáciu zvládneme čo najlepšie a podarí sa nám nad touto zákernou infekciou zvíťaziť.

Prajem celému Važcu pevné pred-savzatia, mnoho vytrvalosti a jednoty.

Milan Lištiak, starosta obce

PREVENTÍVNE OPATRENIA

Niektorých ľuďom hrozí väčšie riziko nákazy, ako ukazujú informácie z krajín, kde sa prudko rozšíril COVID-19, a to:

- Starší ľudia vo veku 60 rokov a viac
- Ľudia, ktorí majú vážne chronické ochorenie (ochorenie srdca, cukrovku, pľúcnu chorobu, chronické ochorenia so znížením imunity)

Ak ste kvôli svojmu veku alebo kvôli vážnemu dlhodobému zdravotnému problému vystavený väčšiemu riziku nákazy, podniknite nasledovné kroky na zníženie rizika:

- Poproste svoje okolie, aby vás dostatočne zásobili na obdobie aktuálne vyhlásené vládou alebo krízovým štábom.
- Dodržujte bezpečnostné opatrenie týkajúce sa dostatočného odstupu od iných ľudí aspoň 2 metre.
- Keď chodíte na verejnosť, noste na tvári rúško a držte sa ďalej od chorých, obmedzte úzky kontakt a umývajte si často ruky.
- Davom sa vyhýbajte čo najviac.
- Vyvarujte sa cestovaniu vo verejnej doprave.
- Od prepuknutia choroby COVID-19 vo vašom okolí zostaňte doma čo najviac, aby ste znížili riziko nákazy. Vychádzajte iba v nutných prípadoch, ako je napríklad nákup potravín.

Majte po ruke zásoby:

- V prípade, že užívate pre vaše zdravie nevyhnutné lieky, obráťte sa na svojho lekára a požiadať ho o predpis, pokiaľ je to možné prostredníctvom e-receptu, vašich potrebných liekov. Tie by ste mali mať k dispozícii v prípade, že vo vašom okolí dôjde k prepuknutiu nákazy COVID-19

a vy budete potrebovať dlhší čas zostať doma (predpoklad 2 týždne).

- Uistite sa, že máte doma voľne predajné lieky (na liečbu horúčky a iných príznakov) a zdravotnícke potreby (servítky, atď.) v primeranom množstve. Myslite, prosím, aj na ostatných a zbytočne nevytvárajte veľké zásoby liekov. Väčšina ľudí sa bude môcť z COVID-19 zotaviť doma.
- Majte po ruke dostatok domácich potrieb a potravín, aby ste boli na istý čas pripravení zostať doma (predpoklad 2 týždne).
- Vyhnite sa úzkemu kontaktu s chorými ľuďmi.
- Umývajte si ČASTO ruky mydlom a teplou vodou najmenej po dobu 20 sekúnd, najmä po fúkaní nosa, kašľaní, kýchaní alebo po čase strávenom na verejnosti. Ak nie je k dispozícii mydlo a voda, použite ručný dezinfekčný prostriedok, ktorý obsahuje najmenej 60% alkoholu.
- Ak je to možné, nedotýkajte sa často používaných povrchov na verejnosti – tlačidlá výtahu, kľučky dverí, zábradlia, podávanie rúk s ľuďmi, atď. Ak sa niečoho musíte dotknúť, zakryte si ruku alebo prst servítkou, prípadne rukávom.
- Po dotyku s povrchom na verejnosti si umyte ruky.
- Vyhnite sa dotýkaniu vlastnej tváre, nosu, očí či úst.
- Vyčistite a dezinfikujte svoj domov, aby ste odstránili baktérie: vykonávajte bežné čistenie povrchov, ktorých sa často dotýkate (napríklad: stoly, vypínače, kľučky, toalety, vodovodné batérie, drezy a mobilné telefóny).
- Vyhnite sa všetkým cestám, ktoré nie sú nevyhnuté.

Ak sa COVID-19 šíri vo vašom okolí zostaňte čo najviac doma a zväzťe spôsoby zaobstarania jedla do svojho domu prostredníctvom rodinných, sociálnych alebo obchodných sietí.

UŽITOČNÉ INFORMÁCIE

Ak máte ochorenie COVID-19 alebo máte podozrenie, že ste nakazení vírusom, zabráňte šíreniu choroby na ľudí vo vašej domácnosti a vo vašom okolí. Postupujte podľa nasledovných krokov:

- Zostaňte doma, nechodte do práce, ani na verejné

Ilustračné foto

Zdroj: Facebook/Prezídium Hasičského a záchranného zboru

priestranstvá. V prípade potreby nákupu alebo inej požiadajte ľudí vo vašom okolí, aby išli za vás. Ak musíte ísť von, vyhnete sa používaniu akéhokoľvek druhu verejnej dopravy. Vždy použijete rúško na tvár.

- Starostlivo sledujte svoj zdravotný stav a príznaky (kašeľ, dýchavičnosť, teplota). Ak sa vaše príznaky zhoršia, okamžite kontaktujte svojho lekára.

- Oddýchnite si a pite dostatok tekutín.

- Ak ste objednaní k lekárovi, telefonicky ho informujte, že máte alebo môžete mať COVID-19. Pokiaľ telefón nezdvihne, skúste opakovanie, alebo pošlite sms. K lekárovi nechodte.

- V prípade mimoriadnych udalostí volajte na číslo 155 alebo 112 a informujte dispečing, že máte alebo môžete mať COVID-19.

- Zakryte si ústa rúškom alebo odevom, keď kýchate alebo kašlete. Nepoužívajte samotné ruky, pretože sa dotýkajú mnohých povrchov.

- Umývajte si ruky mydlom a teplou vodou najmenej 20 sekúnd viackrát za deň alebo použijete dezinfekčný prostriedok na ruky s obsahom najmenej 60 % alkoholu.

- Ak je možné, zostaňte v samostatnej miestnosti a mimo dosahu ostatných ľudí vo vašej domácnosti. Mali by ste tiež používať samostatnú kúpeľňu a WC, ak je k dispozícii.

- Vyhnete sa zdieľaniu osobných vecí s inými ľuďmi vo vašej domácnosti, ako sú riad, uteráky a posteľná bielizeň.

- Vyčistite všetky povrchy, ktorých sa často dotýkate, ako napríklad stoly a kľučky. Používajte domáce dezinfekčné prostriedky na dané povrchy.

OZNAM pre pacientov

Pociťujem potrebu ako ošetrojúci lekár v tejto obci prihovoriť sa vám a upokojiť situáciu, ktorá v obci i v spoločnosti nastala.

Prosím vás, dodržiavajte pokyny a nariadenia našej ambulancie, hlavne čo sa týka časov príchodov pacientov na kontroly, vyšetrenia i predpisy liečby. Aby sa akútne chorí ľudia v čakárni nemiešali s chronickými pacientmi, hlavne staršími ľuďmi.

Predpis liekov a kontroly chronických stavov vždy nasledujú až po práceneschopných ľuďoch, a po ošetrovaní pacientov, ktorí sú v pracovnom pomere. TERAZ JE OBZVLÁŠŤ dôležité toto naše doporučenie rešpektovať, predídete tým zbytočným obavám a komplikáciám.

PRI PREDPISIE LIEKOV VYUŽÍVAJTE TELEFONICKÝ KONTAKT, lieky dostanete predpísané ELEKTRONICOU FORMOU, bez toho, aby ste museli navštíviť ambulanciu !!!

PROSÍME VÁS, aby ste v tejto súvislosti TELEFONOVALI podľa možnosti až po 10.00 hodine, aby sme sa vám mohli telefonicky dostatočne venovať a vybavili vaše požiadavky. Ak vaše zdravotné problémy nie sú naliehavé a znesú odklad, prípadne nie ste pozvaní nami na vyšetrenie, zvažte návštevu ambulancie a radšej ju odložte o nejaký čas. Vyriešime ich neskôr, keď opadne vlna nebezpečenstva, ktorá teraz panuje na celom svete. Žite svoj život pokiaľ možno bez strachu, zbytočnej paniky a obáv, ale s vierou, dôverou a nádejou, že sa dočkáme aj lepších časov.

Pravdaže, dôsledne dbajte na pokyny autorít štátu, dodržiavajte dôslednú hygienu, umývajte si ruky i ústa niekoľkokrát denne. Vyhýbajte sa miestam, kde je vysoká koncentrácia ľudí. Je úplne najlepšie, keď v týchto dňoch budete opúšťať svoje domovy čo najmenej.

V súvislosti s ďalšou situáciou budete informovaní, ak by nastali skutočnosti, o ktorých by ste mali vedieť.

Želám vám veľa zdravia, požehnaní, lásky i trpezlivosti, pretože aj to najťažšie obdobie sa dá prekonať, len treba veriť a mať v sebe úctu a rešpekt. A vy to určite dokážete, pretože sa nám to spoločnými silami podarí.

MUDr. Ján Zachar

BUĎME ZODPOVEDNÍ A OHĽADUPLNÍ

Vážení občania, v snahe o čo najúčinnejšie zamedzenia šírenia sa koronavírusu vás vyzývame, aby ste čo najviac obmedzili pohyb na verejnosti a sociálne kontakty v obci. Pre vybavenie úradných záležitostí uprednostnite telefonický alebo mailový kontakt, prípadne použite schránku na obecnom úrade. Ak je návšteva úradu nevyhnutná, používajte ochranné rúška na tvár. Stránkové hodiny sú obmedzené na dni pondelok až štvrtok v čase od 8.00 do 11.00 h. Prosíme občanov o ohľaduplnosť a pochopenie preventívnych opatrení, pretože ak by ochoreli zamestnanci obce, ochromilo by to jej fungovanie. Návštevy predajní potravín obmedzte na nevyhnutné nákupy, zväzťe a pripravte si nákupný zoznam, aby ste nemuseli chodiť do obchodu často. Taktiež pri vstupe do predajní dodržiavajte pokyny prevádzkovateľa obchodu a používajte ochranné rúška a rukavice. Rovnako dodržiavajte pravidlá pri návšteve pošty alebo lekárne. Pošta vo Važci bude do odvolania otvorená v pracovné dni od 8.00 do 11.00 h. Berte, prosím, ohľad na naše predavačky, či poštarčky, rovnako aj ďalších ľudí a spoluobčanov.

KARANTÉNA

Na základe opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR dôrazne vyzývame občanov, ktorí sa vrátili v prechádzajúcom období zo zahraničia, vrátane osôb, ktoré s touto osobou žijú v spoločnej domácnosti, aby dodržiavali 14 dňovú karanténu, t.j. izoláciu v domácom prostredí a nepohybovali sa v žiadnom prípade po obci a hlavne v obchodoch. Občania, ktorí nebudú rešpektovať toto nariadenie budú nahlasovaní na políciu. Zároveň týmto osobám hrozí od úradu verejného zdravotníctva uloženie pokuty vo výške 1.659 €. Tiež žiadame občanov, ktorí sa vrátili zo zahraničia, aby sa nahlásili čo najskôr telefonicky aj na obecný úrad vo Važci. V prípade potreby nákupu základných potravín (ak ste v karanténe) môžete kontaktovať predavačky každý deň v predajni potravín MY na ulici Vernárskej v čase medzi 8.00 a 10.00 hodinou dopoludnia, kde si môžete dohodnúť nákup na viac dní aj spôsob doručenia nákupu domov. Telefónne číslo do predajne MY Potraviny je 0948/ 196 163.

PLATENIE DANÍ

Prosíme občanov, aby v tejto situácii nechodili iniciatívne na obecný úrad za účelom úhrady daní. Rozhodnutia o vyrubení miestnych daní a poplatkov bude obec distribuovať do domácností. Daň je následne možné uhradiť priloženou poštovou poukážkou alebo bankovým prevodom. Prosíme občanov o využitie bezhotovostných možností úhrady. Ak občania nemajú takúto možnosť, daň môžu uhradiť na obecnom úrade v hotovosti, za dodržania preventívnych opatrení (rúško) – po doručení výmeru.

BOHOSLUŽBY

Rozhodnutím krízového štábu sa na území Slovenska nesmú sláviť verejné bohoslužby. Veriaci rímskokatolíckej farnosti vo Važci majú možnosť urobiť si súkromnú modlitbu v Kaplnke sv. Františka. Duchovný otec Roman Šemrák povzbudzuje veriacich k modlitbe pri sledovaní priamych prenosov bohoslužieb v televízii LUX a rádiu LUMEN. Program sv. omši môžete sledovať v TV LUX o 7.00, 12.00 a 19.00 a v kresťanskom rádiu LUMEN o 8.30 a 18.00 hod. Ak veriaci potrebujú

kňaza v prípade mimoriadnej situácie, môžu ho kontaktovať telefonicky (044/5294 130, mobil 0903 907 137).

POHREBNÉ OBRADY

Z dôvodu mimoriadnej situácie musia mestá a obce pri výkone pohrebných služieb fungovať v núdzovom režime. Zabezpečenie obradov na cintorínoch bude mať obmedzenia, na ktoré musia správcovia cintorínov prihlíadať: zabezpečiť vstup na cintoríny len v ochranných rúškach, dbať na to, aby ručné kondolencie na konci obradu neprebíhali, dezinfikovať obradnú sieň. Ak nastane úmrtie z dôvodu koronavírusu, rakva je uzatvorená a obrad sa bude vykonávať za účasti čo najmenšieho počtu pozostalých. V prípade ostatných úmrtí je nutné zabezpečiť smútočný obrad za prísnych bezpečnostných opatrení.

AUTOBUSOVÉ SPOJE

Na základe opatrenia Žilinského samosprávneho kraja budú autobusy prevádzky Liptovský Mikuláš do odvolania premávať v prázdninovom režime – t.j. podľa grafikonu, ktorý platí počas školských prázdnin. Počas prevádzky môže dochádzať ku korekcii prevádzky spojov a obslužnosti.

NEUROLOGICKÁ AMBULANCIA OZNAMUJE

Neurologická ambulancia Liptovský Hrádok prosí pacientov, aby vzhľadom k mimoriadnej situácii nechodili na objednané neurologické vyšetrenia. Ambulancia funguje v telefonickom režime – prosíme hlavne písať sms správy. Konzultácie poskytujú aj formou e-mailu. Každý pacient, ktorý má zhoršený stav, sa má informovať o ďalšom postupe najprv telefonicky alebo e-mailom. Predpis liekov je možný formou e-receptu – treba napísať SMS správu alebo e-mail a neurologické lieky, ktoré potrebujete. Kontakty: 1. SMS na číslo 0918 586 385 (hlavne na predpis liekov), 2. Ak potrebujete konzultáciu s lekárom, napíšte žiadosť a čo najpresnejší popis ťažkostí + vaše meno, dátum narodenia a telefónne číslo na e-mail: neurologia.hradok@hotmail.com. Ozveme sa vám späť najneskôr do 48 hodín e-mailom alebo telefonicky. Ďakujeme za porozumenie.

NEMOCNICA VYZÝVA K ZODPOVEDNOSTI

Milí Liptáci, vzhľadom na mimoriadnu situáciu si vás dovoľujeme poprosiť a vyzvať k zodpovednosti. Situácia je vážna a aby sme ju zvládli, budeme potrebovať pomoc každého z vás. Vyzývame vás, aby ste dodržiavali všetky vydané nariadenia a odporúčania, nezatajovali informácie potrebné k prvotnej diagnostike vášho zdravotného stavu, spolupracovali s našimi zdravotníkmi a riadili sa ich pokynmi. Nemocnica momentálne poskytuje len neodkladnú zdravotnú starostlivosť, kam nepatria plánované výkony, ktoré strpia odklad, kontroly a preventívne prehliadky v ambulanciách. Žiadame o dodržiavanie zákazu vstupu a prechodu cez areál nemocnice, pokiaľ nemáte akútne zdravotné problémy (neplatí pre políciu a vojsko). Ak vstúpite do nemocnice za účelom poskytnutia zdravotnej starostlivosti – vstup je možný len v rúšku (alebo inej vhodnej alternatíve – šatka, šál). Riďte sa pokynmi umiestnenými pri každom vstupe do jednotlivých pavilónov. Stále platí zákaz návštev na všetkých lôžkových oddeleniach.

Umelec, ktorý sprístupnil jaskyňu

(Dokončenie z 1. strany)

venie Važeckej jaskyne sa prisudzuje A. Huskovi, po vedeckej stránke ju objavil Havránek. Už v roku 1922 objavil nové priestory. Zásluha o sprístupnenie, rozšírenie a využitie pre cestovný ruch, patrí len jemu.

Z vlastných prostriedkov dal rozšíriť vstupnú chodbu, upraviť chodníky, na strmých miestach osadiť schody a zábradlie. Od važeckého urbáru si jaskyňu a okolie prenajal na 35 rokov. Návštevníkov do jaskyne vodieval sám pri karbidových a petrolejových lampách. V knihe návštev sú zapísané mená ľudí z rôznych kútov Československej republiky, ale aj zo zahraničia napr. z Poľska, Nemecka, Rakúska, Ukrajiny, Francúzska a vzácní hostia z USA. Spreádzal zahraničných návštevníkov mu nerobilo problém, hovoril nemecky, francúzsky a anglicky.

V tlači propagoval krásy Vysokých Tatier, vypracoval návrh perspektívnej siete komunikácií v tatranskej oblasti, návrh na využitie gánovskej minerálnej vody. Na vyradenom dvojplôšniku organizoval vyhlídkové lety nad Vysokými Tatrami. Na vlastné náklady v roku 1934 vydal knižku „Važecká jaskyňa a její kras.“ V úvode tejto knižky opisuje krásu slovenskej prírody, Važca a jeho okolia, ľudové zvyky, obyčaje obyvateľov Važca. Dovoľte, aby som uviedla niekoľko citátov:

„Naozaj štedrá bola ruka Stvoriteľa, ktorá obohatila Važec takou mierou prírodných zvláštností.“

alebo

„Velebný Kriváň sa pyšne vypína až k nebesiam rovno pred nami so svojim nepravidelným, na bok posunutým zahroteným štítom. Zdá sa, že prevyšuje ostatné vrcholy, ako by chcel všetkým panovať. Keď

sa obrátíme v ktorúkoľvek stranu, všade sa rozprestierajú voňavé lúky, oživované cinkotom početných kráľov oviec. Za horúcich letných dní sa môžete osviežiť v pretekajúcich, krištáľovo čistých bystrinách. Važec prevažne s obyvateľstvom evanjelického vyznania vyznačuje sa po stránke národopisej ako najznámejšie miesto Slovenska. Jeho povahové rázovité obyvatelia sa obliekajú do prekrásnych, pestro vyšívaných krojov, vyrobených z látok po domácky utkaných. Važčania vynikajú znalosťami doposiaľ zachovaných obyčajov, tancami, pôvodnými piesňami a hovoria zvučnou, vtipne vyjadrovanou rečou. Sami si budujú obydlia z dreva, úhľadné a usporiadané. Ku každému važeckému obydlíu je účelne pridrúžená sieň, chliev. Pod jedným majstrovským zastrešením hospodárske obydlie spolu s obytným predkom predstavuje krásny typ sedliackej architektúry“.

Takto by som mohla ďalej citovať opis važeckých zvykov ako sú priadky, sobáš, krstiny, Omilienci, vianočné koledy, fašiangy, veľkonočná oblievačka.

V ďalšej časti sa venuje výskumu Važeckej jaskyne a jej okolia. Kniha je doplnená jeho vlastnými fotografiami Važca a Važeckej jaskyne.

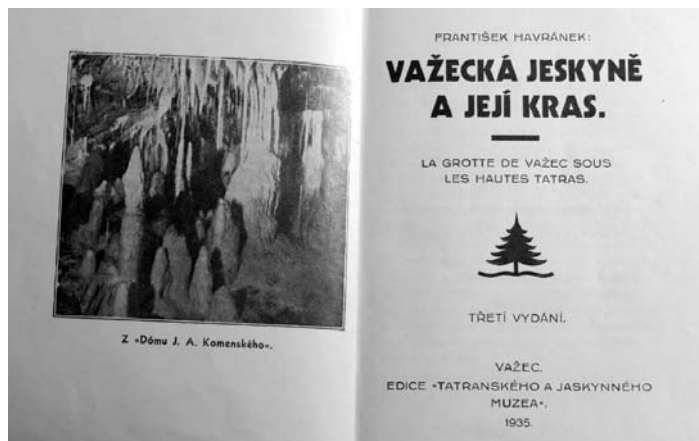
Na záver nič z jeho súkromia. S manželkou Ceciliou

vychovali 4 deti. Venoval sa fotografaniu. Prispieval do rôznych umeleckých časopisov a novín, mal bohatú korešpondenciu s významnými výtvarnými umelcami. Výborne hral na klavír. So zvláštnym zápalom študoval dielo polyhistora Mateja Bela. Zomrel 18. 12. 1964, je pochovaný na miestnom cintoríne vo Važci.

Blažena Šteučeková

Stretnutie kompetentných

Vo februári sa stretli zástupcovia Úradu splnomocnenca vlády pre rómske komunity, Okresného riaditeľstva policajného zboru L. Mikuláš, za Obec Važec a ZŠ s MŠ Važec občianske združenie JekhDrom Važec, zástupcovia odboru prevencie kriminality Ministerstva vnútra SR a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny L. Mikuláš. Pracovné stretnutie bolo zvolané na podnet orgánu sociálnoprávnej ochrany, z dôvodu množiacich sa incidentov medzi deťmi minoritnej a majoritnej populácie a údajný strach detí z rómskej osady navštevovať školu a podobne. Na programe stretnutia bola aj absencia sociálnych pracovníkov v obci s prítomnosťou marginalizovanej rómskej komunity a dlhodobá nečinnosť pri riešení situácie v obci s prítomnosťou marginalizovanej rómskej komunity.

Nepodceňujte čistenie komínov

Majitelia alebo užívatelia rodinných domov zodpovedajú za celkový technický stav a údržbu komínov a zároveň sú povinní zabezpečovať pravidelné čistenia a kontroly. Najviac požiarov rodinných domov vzniká práve v dôsledku nevyhovujúceho stavu vykurovacích telies. V roku 2018 si požiare rodinných domov na Slovensku vyžiadali 23 usmrtených osôb a 76 zranených. Z 1059 prípadov požiarov rodinných domov až 419 z nich pripadá na vyhorenie sadzí v komíne a ďalšia takmer stovka prípadov požiarov vznikla v dôsledku porúch na vykurovacom telese, nedodržaní zásad skladovania horľavých látok pri vykurovacom telese alebo jeho nesprávnej obsluhy.

V záujme bezpečného domova hasi-

či upozorňujú na dodržiavanie základných zásad: používať správny a určený druh pevného paliva, pri používaní plynových spotrebičov kontrolovať čistotu komínových prieduchov a zabezpečiť dobrý fah komína, zároveň vykonávať všetky revízne prehliadky. V blízkosti vykurovacích a komínových telies neskladovať horľavé látky a pred palivo- vé dvierka umiestňovať nehorľavé podlahy. Nevykonávať neodborné zásahy na spotrebičoch a nenechávať ich bez dozoru. Pravidelne kontrolovať funkčnosť zariadení zabezpečujúcich prívod vzduchu a odvod spodín horenia. Týmto preventívnymi opatreniami si každý chráni svoj vlastný majetok – doslova strechu nad hlavou a zároveň sa vyhne sankciám za spôsobený požiar.

Zanedbanie údržby komína môže

mať rozsiahle škodlivé následky a vedie aj k zvyšovaniu nákladov na jeho čistenie a opravu. Odborným a pravidelným čistením komína je možné získať prehľad o jeho technickom stave, zamedziť vzniku požiaru, úniku tepla a tým ušetriť pri vykurovaní.

Podľa všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku ochrany pred požiarom musí každý vlastník objektu zabezpečovať pravidelné čistenie a kontrolu komínov. Odborné preskúšanie komínov osobami s odbornou spôsobilosťou (kominármi) sa musí vykonať vždy pred pripojením palivového spotrebiča na komín, zámenou lokálneho palivového spotrebiča na ústredný zdroj tepla, zmenou druhu paliva a po stavebných úpravách na telese komína.

Obec poupratuje v dotáciách

Na obecné zastupiteľstvo sú počas roka adresované rôzne žiadosti od občanov a organizácií, v ktorých žiadajú o finančné príspevky. Nie každú žiadosť je však možné jednoducho schváliť. Poslanci sú limitovaní zákonom a Všeobecne záväzným nariadením o podmienkach poskytovania dotácií z rozpočtu obce (VZN). Aj keď na poskytovanie dotácií existujú presné pravidlá, obec priznáva, že v minulosti sa v snahe pomôcť občanom a organizáciám posudzovali žiadosti menej prísne. Na poskytovanie dotácií z rozpočtov obcí sa však už zamerlal aj Národný kontrolný úrad a obci za nedodržiavanie pravidiel hrozia postihy.

Zmeny už pociťujú najmä miestne organizácie (Jednota dôchodcov, Miestny odbor Matice slovenskej, MO SČK), ktoré musia o dotáciu požiadať cez svoje hlavné organizácie. „Keďže obec v zmysle zákona nemôže poskytovať finančný príspevok, ale len dotáciu, túto je možné poskytnúť prostredníctvom „centra“ príslušnej organizácie s tým, že v zmluve je možné viazať použitie finančných prostriedkov pre konkrétnu zložku alebo základnú organizáciu pôsobiacu v obci. Obec môže dotáciu poskytnúť len na konkrétny účel, v žiadnom prípade nemôže byť v zmluve len všeobecne definovaná ako príspevok na činnosť. Preto si každá organizácia musí vypracovať harmonogram činnosti na konkrétny rok. Dotované môžu byť všeobecne prospešné služby

definované vo všeobecne záväznom nariadení,“ uviedla ekonómka obce Kristína Ilavská. Rovnako nie je možné poskytovať finančné príspevky jednotlivcom, pokiaľ nespĺnia určité pravidlá.

Podľa VZN obec môže poskytovať dotácie právnickým osobám, ktorých zkladateľom je obec (na konkrétne úlohy v prospech obce), inej obci alebo VÚC (ak poskytnú napríklad pomoc pri likvidácii následkov živelných pohromy a pod.) alebo iným právnickým a fyzickým osobám (podnikateľom) so sídlom alebo trvalým pobytom na území obce (alebo pôsobnosťou na území obce).

Dotácie obec poskytuje len ak sú vytvorené dostatočné finančné zdroje v rozpočte a na poskytnutie dotácie nie je právny nárok. Dotované môžu byť všeobecne prospešné služby, za ktoré sa považuje napríklad poskytovanie zdravotnej starostlivosti, sociálnej pomoci, humanitárnej starostlivosti, umelecká činnosť a kultúrne aktivity, vzdelávanie, šport, duchovné hodnoty, ochrana životného prostredia a podobne.

O poskytnutie dotácie je potrebné žiadať písomne na predpísanom tlačíve v termíne do 31. októbra príslušného rozpočtového roka, aby sa v prípade schválenia mohla zahrnúť do rozpočtu obce. Čerpanie dotácie je teda možné v nasledujúcom roku. V prípade podania mimoriadnej dotácie v inom termíne o nej rozhodne starosta alebo obecné

zastupiteľstvo (podľa výšky žiadanej dotácie). Prijímateľ dotácie je povinný použiť dotáciu na účel uvedený v zmluve a obec má právo kontroly použitia dotácie. Ak príjemca dotácie nevyčerpá, je povinný vrátiť nevyčerpané finančné prostriedky obci.

Komisia financií, strategického plánovania, správy majetku a cestovného ruchu má v pláne tento rok aktualizovať VZN, aby sa pri zostavovaní rozpočtu na rok 2021 postupovalo podľa nových pravidiel. (mm)

UPOZORNENIE

Vážení občania, dôrazne vás upozorňujeme, aby ste v prípade výpadku elektrickej energie kontaktovali Stredoslovenskú energetiku na bezplatných poruchových číslach, nie obecný úrad, ktorý nie je oprávnený nahlasovať poruchy. Na obecný úrad nahlasujte len výpadok verejného osvetlenia a rozhlasu. Dôležité telefónne čísla sú uvedené aj na internetovej stránke obce.

- PLYN 0850 111 727
- ELEKTRINA 0850 111 468
- 0906 25 25 25
- VODA 044 552 1992
- 0908 916 579
- Verejné osvetlenie 044/5294 121
- Rozhlas 044/5294 121

KRÁTKO ZO ŠKOLY ❖ KRÁTKO ZO ŠKOLY ❖ KRÁTKO ZO ŠKOLY

CHUŤ ŽIŤ

Projekt Chuť žiť šíri prevenciu, pomoc a edukáciu v problematike porúch príjmu potravy. Venuje sa štyrom kategóriám: verejnosti, tínedžerom, rodičom a športovcom. Jeho poslaním je zvýšiť informovanosť, šíriť prevenciu a zlepšovať liečbu porúch príjmu potravy na celom Slovensku. A tak sme sa rozhodli pozvať zakladateľku tohto projektu Valentínu Sedilekovú spolu so svojím tímom do našej školy. Valentína sama trpí poruchou príjmu potravy a je v štádiu liečby. Žiakom druhého stupňa porozprávala svoj príbeh.

TVORIVÉ DIELNE

Ešte začiatkom decembra sa v našej obci uskutočnila Vianočná tržnica, ktorej sa zúčastnila aj naša škola. Žiaci spolu s pani učiteľkami Fedorovou, Juhásovou a Piervolovou na tvorivých dielnach vyrobili krásne vianočné dekorácie. Tie s radosťou predávali žiačky deviatej triedy spolu s pani učiteľkami. Predajú sa darilo a ešte pred 17-tou hodinou sme opustili prázdny stánok. Sme radi, že výrobky našich žiakov každý rok zdobia važecké domácnosti.

• Tradične pred odchodom na vianočné prázdniny sa deti v škole predstavili v rozmanitom programe vianočnej besiedky.

PYTAGORIÁDA

Matematická súťaž Pytagoriáda je určená pre žiakov tretieho až ôsmeho ročníka základnej školy. Spolu sa do súťaže prihlásilo 18 žiakov našej školy, ktorí sa popasovali s pätnástimi úlohami počas jednej hodiny. Overili si svoje matematické znalosti a vedomosti v rôznych oblastiach matematiky. Najlepšie výsledky dosiahli Timea Fiamčíková (3.tr.), Soňa Bartková (6.tr.) a Katarína Kšenzakovičová (8.tr.).

KARNEVAL

Posledný deň pred jarnými prázdninami deviataci pripravili karneval pre žiakov prvého stupňa. Vládla tam príjemná

atmosféra. Žiaci sa zabavili, zatancovali si a samozrejme si aj zasúťažili. Na maskách si tiež dali záležať a tri najzaujímavejšie boli odmenené sladkou odmenou.

SLOVINA JE HRA

Slovina je hra je zábavná súťaž pre žiakov základných škôl v predmete slovenský jazyk a literatúra. Každoročne ju organizuje Lexicon Slovakia v Košiciach a jej hlavným poslaním je popularizovať slovenčinu ako vyučovací predmet a zároveň zábavnou formou motivovať žiakov k úspešnému riešeniu úloh z materinského jazyka. V súťažných textoch si žiaci rozvíjajú svoju originalitu, tvorivosť a aktívne myslenie. Tohto roku sa z našej školy riešenia zúčastnilo 16 žiakov, ktorí sa so zverenými úlohami popasovali veľmi dobre, čo dokazujú aj výsledky. Celkovo naši žiaci dosiahli úspešnosť 82,18 %, pričom tri žiačky predvedli stopercentné vedomosti.

OSLOBODENIE OBCE

Posledný januárový deň sme si v škole krátkym spomienkovým programom pripomenuli udalosti spred 75. rokov, kedy sovietska a československá armáda spoločne oslobodili našu obec spod nadvlády fašizmu. Naš program obohatili o svoje príspevky aj vzácní hostia – predseda zväzu protifašistických bojovníkov Ján Martinko, vojenský historik Oldřich Vaněk, zástupca starostu Miroslav Ilavský a predsedníčka MO MS Margita Hybenová. (zš)

ŠKOLA ZATVORENÁ

Na základe rozhodnutia hlavného hygienika a záverov Ústredného krízového štábu sú školy na území Slovenskej republiky od 16. marca uzatvorené. O termíne zatvorenia bude rozhodovať štát, takže rodičom odporúčame sledovať informácie o vývoji situácie v médiách. Pedagógovia odporúčajú žiakom samoštúdium prostredníctvom učebných materiálov od vyučujúcich, prípadne využitie portálu www.bezkriedy.sk. Rodičia žiakov majú možnosť registrácie svojho dieťaťa na tejto stránke pomocou kódu: 1. tr. – UnAeEHk, 2. tr. – JtCj4uQ, 3. tr. – opwD4W2, 4. tr. – qdn-FDTK, 5. tr. – PE9xMtC, 6. tr. – uQitGv2, 7. tr. – CJsTNHY, 8., tr. – TnUD4LG, 9. tr. – XP5eBRK, 1. šp. tr. – GLFhP2b, 3. šp. tr. – t9KLMJZ, 4. šp. tr. – GgTf7ir, 5., 6. a 8. šp. tr. – Tp5khwd. Kódy sú uvedené aj na internetovej stránke školy www.zssmsvazec.sk. Okrem toho majú žiaci 3. až 9. ročníka možnosť využiť aplikáciu <https://wocabe.app/> na učenie sa anglického jazyka. Žiaci sa môžu zaregistrovať na <https://wocabee.app/app/?lang=SK> pomocou kódu, ktorý im poskytl vyučujúci anglického jazyka.

Výsledky volieb do Národnej rady SR (29. 2. 2020) v obci Važec

	Okrskok 1	Okrskok 2	
Počet voličov zapísaných v zozname voličov	939	987	
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní	578	544	
Počet voličov, ktorí odovzdali obálku	574	537	
Počet voličov, ktorí zaslali obálku z cudziny	4	7	
Počet platných odovzdaných hlasov	564	528	
			SPOLU
Slovenská ľudová strana Andreja Hlinku	0	5	5
Dobrá voľba	14	16	30
Sloboda a Solidarita	8	9	18
SME RODINA	56	28	84
Slovenské Hnutie Obrody	0	0	0
ZA ĽUDÍ	20	39	59
MÁME TOHO DOŠŤ!	0	2	2
Slovenská národná strana	26	30	56
Demokratická strana	0	1	1
Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti	92	124	216
Koalícia PS a SPOLU – občianska demokracia	13	23	36
Starostovia a nezávislí kandidáti	0	0	0
99 % - občiansky hlas	0	0	0
Kresťanskodemokratické hnutie	12	11	23
Slovenská liga	0	2	2
VLASŤ	18	8	26
MOST – HÍD	2	2	4
SMER – sociálna demokracia	113	108	221
SOLIDARITA – Hnutie pracujúcej chudoby	0	0	0
HLAS ĽUDU	0	0	0
Maďarská komunitná spolupatričnosť	0	0	0
Práca slovenského národa	0	0	0
Kotlebovci – Ľudová strana Naše Slovensko	185	117	302
Socialisti.sk	5	2	7

V skratke...

Káblówka

Spoločnosť TES Media Žilina oznamuje tým, ktorí sú pripojení na starú káblovú televíziu, že túto začína spoločnosť postupne odpájať z prevádzky. Občania, ktorí chcú zostať pripojení na káblovú televíziu nutne kontaktujte priamo spoločnosť Tes Media: 041/500 54 09 041/500 54 08.

Noviny

Do budúcich novín pripravujeme ďalšie témy. Podrobnejšie rozoberieme problematiku odpadov a priblížime dôležitosť separácie. Zisťujeme, ako bude fungovať stavebný úrad, keďže ten spoločný s Východnou končí. Rozoberieme ďalšie ustanovenia VZN o verejnom poriadku. Pozrieme sa na situáciu v základnej škole.

OSPRAVEDLNENIE

Ospravedlňujem sa pedagógom Základnej školy vo Važci za moje vyjadrenie na obecnom zastupiteľstve dňa 18. decembra 2019 ohľadom nedochvilnosti rómskych detí do školy a ich ospravedlňovaní.

Lena Bartková

Vážení vlastníci, držitelia psov,

túlavé psy sú v obci už dlhšie páličivým problémom. Podľa zákona (282/2002), ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov, ak vlastníci – držitelia psa nezabránia voľnému pohybu psa (okrem priestorov na to určených), dopúšťa sa priestupku. Za takýto prie-

stupok môže obec uložiť pokutu do 165 eur. Obec tiež môže dať podnet na preskúmanie takýchto situácií príslušným orgánom veterinárnej správy. Podľa zákona o veterinárnej starostlivosti je vlastníci (držiteľ) zvierat povinný zabezpečiť opatrenia na zabránenie úteku zvierat, jeho neplánovaného alebo nežiaduceho rozmnožovania. Ak tak ne-

urobí, dopúšťa sa priestupku, za ktorý hrozí pokuta od 400 do 1000 eur pre fyzické osoby a od 2500 do 40-tisíc eur pre fyzické osoby – podnikateľov alebo právnické osoby.

V záujme predchádzania prípadných útokov voľne pohybujúcich sa psov vedenie obce dôrazne žiada vlastníkov (držiteľov) psov dodržiavať zákonné nariadenia a zabezpečiť psy tak, aby nemohli svojvoľne vyjsť na verejný priestor.

Potrebné kroky s ohľadom na legislatívu podniká aj obec. „Naši zamestnanci zhotovili dva koterce podľa predpisov vydaných Regionálnou veterinárnou a potravinárskou správou, ktoré sú umiestnené za obecným úradom. V súčasnosti sa dokončuje aj oplotenie pre výbeh odchytených psov. Okrem toho máme povinnosť mať vyškolených pracovníkov na odchyt túlavých psov. Dvaja zamestnanci obce sú prihlásení na certifikované školenie na odchyt, ktoré sa však od začiatku roka nekonalo a momentálne skúsime vybaviť školenie on-line,“ uviedol starosta obce Milan Lištiak.

Z obecného zastupiteľstva

5. DECEMBRA 2019

Obecné zastupiteľstvo schvaľuje:

• Osadenie anténnych stožiarov s technologickými kontajnermi na základe žiadosti o záväzné stanovisko k projektovej dokumentácii pre účely vydania územného rozhodnutia.

• Predaj pozemkov o výmere 10 m² Petrovi Nemčokovi (Bratislava) za cenu 7 eur/m² a 31 m² Petrovi Rošákovi (Kamenica nad Cirochou) za cenu 14 eur/m² ako prípady hodné osobitného zreteľa. Všetky náklady spojené s vypracovaním kúpnej zmluvy a prevodom

majetku hradí kupujúci. Prevodom majetku sa prispeje k účelnejšiemu využitiu iného majetku - a to scelením nesúrodých parciel a účelnejším usporiadaním majetkových pomerov.

• Predaj pozemkov Národnej diaľničnej spoločnosti za celkovú cenu 18 807 eur.

• VZN o financovaní materských škôl a školských zariadení na území obce na rok 2020, VZN o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, zmeny rozpočtu obce a obecného podniku, odmenu pre hlavného kontrolóra za obdobie 1

– 11/2019 vo výške 700 eur, rozúčtovanie energií ZŠ s MŠ na rok 2020, kontrolnú činnosť hlavného kontrolóra na prvý polrok 2020.

• Rozpočet obce na rok 2020 a programové rozpočty na roky 2021 a 2022 (zároveň poslanci zobrali na vedomie stanovisko hlavného kontrolóra k rozpočtu obce).

18. DECEMBRA 2020

Mimoriadne zasadnutie obecného zastupiteľstva vzhľadom na napätú bezpečnostnú situáciu po brutálnom útoku niekoľkých rómskych spoluobčanov na miestneho obyvateľa. Rokovania sa zúčastnili hostia: Marián Kotleba – poslanec NR SR, Jaroslav Harant – riaditeľ OR PZ L. Mikuláš, Boris Ilavský – riaditeľ odboru poriadkovej polície L. Mikuláš. V rozsiahlej debata zástupcovia obce, hostia i občania rozoberali najmä bezpečnostnú situáciu v obci a ďalšie súvisiace témy (situácia v základnej škole). B. Ilavský v tejto súvislosti apeloval na občanov, aby akékoľvek protiprávne konanie oznamovali polícii.

Poslanci sa následne zaoberali aj ďalšími bodmi programu. Na základe petície občanov zrušili uznesenie z predchádzajúceho zastupiteľstva o schválení osadenia anténneho stožiara pre železnice a prijali nové uznesenie, podľa ktorého súhlasia s umiestnením stožiara mimo zastavanej časti obce minimálne 300 metrov od pôvodne plánovaného miesta.

Schválili tiež finančnú pomoc mestu Prešov po výbuchu bytovky vo výške 1000 eur a odberné miesto na vybudovanie výtokového stojana s čipovým automatom na výdaj vody v lokalite Dolinka.

5. MARCA 2020

Keďže starosta obce Ing. Milan Lištiak je práceneschopný a zástupca starostu Miroslav Ilavský sa vzdal funkcie, zasadnutie obecného zastupiteľstva zahájil a viedol novopoverený zástupca starostu Peter Jacko.

Obecné zastupiteľstvo schvaľuje:

• Všeobecne záväzné nariadenie o dodržiavaní čistoty na verejných priestranstvách, ochrane verejnej zelene a o určení činností, ktorých vykonávanie je na území obce zakázané alebo obmedzené so zapracovanými pripomienkami.

• Predaj parcely o výmere 27 m²

Obec Važec vyhlásila **výberové konanie** na obsadenie miesta **RIADITEĽA ZÁKLADNEJ ŠKOLY S MATERSKOU ŠKOLOU vo Važci**.

Požadované kvalifikačné predpoklady:

- Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa požadovaného smeru podľa vyhlášky č. 437/2009.
- Vykonanie prvej atestácie alebo jej náhrady pre príslušnú kategóriu pedagogických zamestnancov.
- Najmenej 5 rokov pedagogickej činnosti.

Iné kritériá a požiadavky:

- Znalosť a orientácia vo všeobecne záväzných predpisoch týkajúcich sa základnej školy s právnou subjektivitou, organizačné a riadiace schopnosti, osobnostné a morálne predpoklady podľa zákona o výkone práce vo verejnom záujme, ovládanie štátneho jazyka, aktívna znalosť práce s PC (Word, Excel, internet), občianska bezúhonnosť, zdravotná spôsobilosť, flexibilita, zodpovednosť, spoľahlivosť.

Zoznam požadovaných dokladov:

- Písomná žiadosť o zaradenie do výberového konania (prihláška).
- Overené kópie dokladov o dosiahnutom vzdelaní a absolvovaní 1. atestácie.
- Fotokópie ďalších dokladov preukazujúcich získané špeciálne znalosti.
- Potvrdenie o pedagogickej činnosti.
- Profesionálny štrukturovaný životopis, motivačný list.
- Výpis z registra trestov nie starší ako tri mesiace.
- Písomný návrh koncepcie rozvoja školy (v rozsahu max. 4 strany)
- Čestné vyhlásenie uchádzača na použitie osobných údajov pre potreby výberového konania.
- Čestné vyhlásenie o pravdivosti všetkých údajov uvádzaných v prílohe žiadosti.

*Písomnú žiadosť o zaradenie do výberového konania spolu s požadovanými dokladmi doručte **do 31. marca do 16.00 h** na adresu: **Obec Važec, Na Harte 19, 032 61 Važec**. Obálku označte heslom „Výberové konanie ZŠsMŠ Važec – neotvárať“ s uvedením odosielateľa.*

Uchádzači, ktorí splnia kvalifikačné predpoklady a požiadavky, budú pozvaní na výberové konanie najmenej sedem dní pred jeho konaním. Výberová komisia overí a posúdi predpoklady, schopnosti a odborné znalosti uchádzačov. Pri zasielaní poštou je rozhodujúcim dátumom dátum podania na odtlačku poštovej pečiatky.

Ing. Slavomírovi Ilavskému (Banská Bystrica) ako prípad hodný osobitného zreteľa za cenu 7 €/m². Všetky náklady spojené s vypracovaním kúpnej zmluvy a prevodom majetku hradí kupujúci. Prevodom majetku sa prispeje k účelnejšiemu využívaniu iného majetku - a to scelením nesúrodých parciel a účelnejším usporiadaním majetkových pomerov.

- Výmenu bytov podľa žiadosti dvoch nájomníkov v obecných bytovkách na ulici K Jaskyni.

- Upravené VZN, ktorým sa určuje postup pri poskytovaní stravovania starobných a invalidných dôchodcov v obci Važec. Návrh VZN bol vypracovaný na základe oznámenia ZŠ s MŠ Važec o prepočítaní režijných nákladov za rok

2019 na stravovanie v školskej jedálni. Príspevok od dôchodcov bude vo výške 2,19 € a príspevok od obce bude v sume 1,15 €. V jedálni sa stravujú 5 dôchodcovia.

- Dodatok k Požiarnemu poriadku obce Važec bez pripomienok.

OZ neschvaľuje:

- Ponuku Rastislava Bartka na odkúpenie lyžiarskeho vleku v Birutovej dolinke Važec.

OZ odporúča:

- Žiadosť Športového klubu Bystričan o finančnú dotáciu pre občianku obce Važec Zuzanu Jakubčovou viesť v evidencii a požiadavka o finančnú dotáciu bude zapracovaná do rozpočtu na rok 2021.

OZ berie na vedomie:

- Zmenu rozpočtu rozpočtovým opatrením v rámci kompetencie starostu obce, oznámenie o rozpise finančných prostriedkov pre Základnú školu s materskou školou Važec na rok 2019 a 2020 a správu hlavného kontrolóra obce Važec o vykonanej kontrolnej činnosti za rok 2019.

OZ volí:

- za člena komisie pre úsek verejného poriadku a dopravy poslancu Rastislava Ilavského. OZ odvoláva zapisovateľku komisie pre úsek ochrany verejného poriadku a dopravy Mgr. Stanislavu Rysulovú a volí zapisovateľku komisie pre úsek ochrany verejného poriadku a dopravy Adriánu Ilavskú, zamestnankyňu obce Važec.

Verejný poriadok majú zlepšiť kamery i hliadky

Od konca marca (25. 3.) nadobudlo účinnosť nové Všeobecne záväzné nariadenie o verejnom poriadku. Jeho prípravou sa obec zaoberala niekoľko mesiacov (návrh VZN, schvaľovanie, schvaľovacie procesy). Od VZN a súboru ďalších opatrení si vedenie obce sľubuje zlepšenie situácie v obci s ohľadom na poriadok, bezpečnosť, či medzilidské vzťahy.

Všeobecne záväzné nariadenie obsahuje obmedzenia, ktoré sa týkajú čistoty a užívania verejných priestranstiev, chovu a držania zvierat, ochrany verejného poriadku, zákazu rušenia nočného pokoja a obmedzenia požívania alkoholických nápojov. Zabezpečenie čistoty a verejného poriadku má pomôcť utvárať zdravé životné prostredie, zdravý spôsob života i zdravé medzilidské a susedské vzťahy.

K dodržiavaniu nariadení má pomáhať najmä kamerový systém a poriadkové hliadky. „Momentálne máme v obci namontovaných 17 kamier. V prvom polroku plánujeme rozšíriť ich počet o ďalšie kamery na exponované miesta, ktoré sa nám postupne ukazujú ako potrebné. Tiež plánujeme v čo najkratšom období vybudovať kamerový systém v základnej škole,“ uviedol starosta Milan Lištiak.

Ako dodal, pripravené je aj orga-

nizačno-právne, materiálo-technické a personálne zabezpečenie pre fungovanie poriadkových hliadok v obci. „Vytvorili sme referát poriadkovej služby, ktorý bude zabezpečovať najmä dozor a ochranu verejného priestoru a verejného priestranstva s využívaním priemyselnej televízie, videotechniky a spolupráce s políciou. Plánujeme prijať osem zamestnancov na dohodu o pracovnej činnosti a poskytnúť im aj potrebné vybavenie, ako personálnu kameru, dva kusy mobilných telefónov, fotopasce, paralyzéry, baterky, bundy s logom obce Važec a označením poriadkovej hliadky,“ dodal starosta.

Úlohou hliadok je upozorňovať na protispoločenskú činnosť a protiprávne konanie, kontrolovať pohyb a miesta stretávania sa maloletých detí a mládeže vo večerných hodinách a na ceste do a zo školy, ako aj dohliadať na školskú dochádzku školopovinných detí. Hliadky môžu tiež upozorňovať na zákaz vypaľovania trávy, monitorovať a nahlasovať nelegálne skládky, či pomáhať pri zabezpečovaní a organi-

zácií kultúrnych a športových podujatí. Dôležitou úlohou je aj monitorovanie a predchádzanie konfliktom medzi rómskym a väčšinovým obyvateľstvom a signalizovanie protiprávneho konania policajnému zboru a obci.

